

СПРАВА «ОСИПЕНКОВ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF OSIPENKOV v. UKRAINE)

Заява № 31283/17

Стислий виклад рішення від 29 січня 2019 року

Перебуваючи у Чернігівському слідчому ізоляторі (далі — СІЗО), заявник пережив гострий інфаркт міокарда. Певний час він лікувався у Козелецькій центральній районній лікарні, йому було діагностовано низку захворювань серця, рекомендовано пройти коронарорентрикулографію серця (далі — КВГ) та призначено амбулаторне лікування.

Двічі Європейський суд з прав людини (далі — Європейський суд) надавав Уряду вказівку відповідно до Правила 39 Регламенту Європейського суду негайно забезпечити надання заявнику рекомендованого лікування та поміщення до спеціалізованого медичного закладу шляхом його транспортування у відповідних стану його здоров'я умовах.

Адміністрація СІЗО запропонувала заявнику перевезення у автомобілі спеціального призначення. Заявник відмовився і наполягав, щоб його перевезення здійснювалось каретою швидкої медичної допомоги. Згодом заявника доставили каретою швидкої медичної допомоги до лікарні, де підтвердили його діагнози та рекомендували КВГ.

Відповідно до витягу з медичної картки заявника він знаходився під наглядом працівників медичного відділення СІЗО та не потребував стаціонарного лікування. Крім цього, у штаті СІЗО кардіолога не було і надання якісного лікування у СІЗО було неможливим, а через брак коштів заявник не отримував призначеного лікування у повному обсязі.

Заявника було звільнено з-під варти. Після чого він пройшов обстеження у Національному інституті серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова.

До Європейського суду заявник скаржився за статтю 3 та 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) на незабезпечення йому доступу до належної медичної допомоги під час тримання під вартою та відсутність ефективного засобу юридичного захисту. Крім цього, заявник скаржився за статтю 34 Конвенції на порушення його права на подання індивідуальної заяви у зв'язку з неспроможністю Уряду оперативно забезпечити його медичне обстеження після надання Європейським судом вказівки щодо вжиття тимчасового заходу відповідно до Правила 39 Регламенту Європейського суду.

Розглянувши скаргу за статтю 3 Конвенції, Європейський суд зазначив, що під час тримання під вартою заявник не був цілком залишений без медичної допомоги, проте її рівень був недостатнім. Європейський суд звернув увагу, що державні органи визнали недостатнім оснащення та забезпечення працівниками медичної частини СІЗО для лікування хвороби серця заявника, а це доводить отримання ним лише симптоматичного лікування. Рекомендована заявнику процедура КВГ серця, необхідна для встановлення правильного діагнозу та подальшого лікування, так і не була проведена. У зв'язку з цим Європейський суд констатував порушення статті 3 Конвенції.

Пославшись на свою попередню практику, Європейський суд констатував порушення статті 13 Конвенції у зв'язку з відсутністю у національному законодавстві ефективного та доступного засобу юридичного захисту щодо скарги заявника за статтю 3 Конвенції.

Розглянувши скарги заявника за статтю 34 Конвенції, Європейський суд зазначив, що незалежно від відмови заявника від транспортування для отримання медичної консультації, державні органи повинні були забезпечити оперативне транспортування заявника в умовах, які відповідали стану його здоров'я, до спеціалізованого медичного закладу. З огляду на стан здоров'я заявника на момент подій його прохання щодо транспортування у спеціальній кареті швидкої допомоги було обґрунтованим та навіть необхідним. Проте Уряд не довів, що вжив переконливих заходів для забезпечення такого транспортування. З огляду на це Європейський суд дійшов висновку, що держава не дотрималася свого зобов'язання щодо виконання тимчасового заходу, вказаного відповідно до Правила 39, а за обставин цієї справи не було нічого, що б звільняло її від цього зобов'язання, та констатував порушення статті 34 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву прийнятною;
2. *Постановляє*, що було порушено статтю 3 Конвенції;
3. *Постановляє*, що було порушено статтю 13 Конвенції;
4. *Постановляє*, що було порушено статтю 34 Конвенції;
5. *Вирішує* скасувати тимчасовий захід, про який було вказано Уряду відповідно до Правила 39 Регламенту Суду;
6. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику 4 000 (чотири тисячі) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

7. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.»